
Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

BIOTEHNOLOGIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 29. avgust 2012

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA**

Naloga	Odgovor
1	♦ B
2	♦ C
3	♦ A
4	♦ B
5	♦ B
6	♦ D
7	♦ A
8	♦ C
9	♦ A
10	♦ B

Naloga	Odgovor
11	♦ A
12	♦ B
13	♦ D
14	♦ D
15	♦ B
16	♦ A
17	♦ D
18	♦ A
19	♦ A
20	♦ B

Naloga	Odgovor
21	♦ B
22	♦ A
23	♦ A
24	♦ C
25	♦ D
26	♦ C
27	♦ B
28	♦ D
29	♦ D
30	♦ B

Naloga	Odgovor
31	♦ C
32	♦ D
33	♦ A
34	♦ A
35	♦ B
36	♦ C
37	♦ A
38	♦ D
39	♦ A
40	♦ A

B) STRUKTURIRANI NALOGI IZBIRNEGA TIPA**1. naloga: Celica**

Naloga	Odgovor
1.1	♦ A
1.2	♦ C
1.3	♦ D
1.4	♦ B
1.5	♦ A

2. naloga: Bioproces

Naloga	Odgovor
2.1	♦ C
2.2	♦ A
2.3	♦ C
2.4	♦ B
2.5	♦ C

Za vsak pravičen odgovor 1 točka.
Skupno število točk IP 1: 50

IZPITNA POLA 2

DEL A

1. Bakterije

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.1	2	♦ 3 – ribosomi ♦ 4 – citoplazma ♦ 8 – krožna DNK ali bakterijski kromosom ali nukleotid ali kromatin ♦ 9 – biček		Za dva pravilna odgovora 1 točka.
1.2	1	♦ celična stena		
1.3	1	dva od: ♦ transdukcija ♦ transformacija ♦ konjugacija		Za dva pravilna odgovora 1 točka.
1.4	1	♦ Bakterije so anaerobne in tolerirajo kisik/kisik zanje ni toksičen.		

2. Ločevanje snovi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ centrifugiranje		Za dva pravilna odgovora 1 točka.

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.2	1	♦ Ločevanje delcev po teži/gostoti/ločevanje trdnih delcev od tekočine,		
	1	♦ vrtenje centrifuge omogoči hitro ločevanje delcev/zaradi vrtenja se pojavi sila, ki pospeši ločevanje snovi/delci se ločujejo zaradi delovanja centrifugalne sile.		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	♦ A – krvna plazma, B – krvne celice		Za dva pravilna odgovora 1 točka.
2.4	1	♦ kateri koli konkretni primeri ločevanja trdnih delcev in tekočine – DNK iz tekočine, kvasovke iz tekočine, celice iz tekočine, izolacija celičnih organel, izolacija plazmidov ...		

3. Ekologija

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ recikliranje		
3.2	2	♦ plastika/plastična embalaža – plastični lončki, lončki za sveče, cvetična korita, obešalniki ... ♦ papir – reciklirani papir in izdelki iz njega ... ♦ steklo – novo steklo in vsi stekleni izdelki, steklena volna za izolacijo ... ♦ organski odpadki – kompost za gnojenje ... ♦ kovinska embalaža/konzerve – predelava v kovinske izdelke (en primer)		Za en pravilni odgovor 0 točk. Za dva ali tri pravilne odgovore 1 točka. Za štiri pravilne odgovore 2 točki.
3.3	1	dva od: ♦ oddaljenost od naselja ♦ neprepustnost tal oziroma podtalnica ♦ možnost transporta smeti ♦ cestne povezave ♦ mnenje lokalne skupnosti ♦ količina predvidenih odpadkov ...		Za dva 1 točka. Nesprejemljiva rešitev: ♦ odvajanje plinov
3.4	1	♦ anaerobna razgradnja/gnitje/razgradnja v razmerah brez kisika/		

DEL B**4. Proizvodnja citronske kisline**

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	2	♦ <i>Aspergillus niger/Candida sp</i> ♦ melasa/stranski produkt proizvodnje saharaže ♦ aerobni/s prezračevanjem, submerzni ♦ odpadni micelij, sadra, oksalati ♦ citronska kislina		Dva ali trije pravilni odgovori 1 točka. Štiri ali pet pravilnih odgovorov 2 točki. Nesprejemljiva rešitev: ♦ sladkor
4.2	1	♦ peletna rast/submerzni način rasti/potopljena rast		
4.3	1	♦ glive/fungi		
4.4	1	♦ električna napetost		
4.5	1	♦ Tvorijo se oksalna kislina/tvorita se citronska in oksalna kislina/možnost okužbe.		
4.6	1	♦ filtracija/centrifugiranje		
4.7	1	♦ kristalizator		
4.8	1	♦ sušenje in uporaba za prehrano živali/kot substrat za kompostiranje		
4.9	1	♦ konzervansi, industrijski živil (kisel okus živil, stabilizira živilo, preprečuje oksidacijo živil), kozmetična industrija, medicina (sredstvo proti strjevanju krvi, dodatek tabletam, kapsulam in sirupom, pri proizvodnji in uporabi mamil ...		

5. Ločevanje snovi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	♦ termodifuzijski separacijski procesi		Nesprejemljiva rešitev: ♦ destilacija
5.2	1	♦ kristalizacija, ekstrakcija, uparjanje, adsorpcija, absorpcija, sušenje, sublimacija ...		
5.3	2	♦ A – termometer, ♦ B – hladilnik/kondenzator, ♦ C – destilacijska bučka/posoda, ♦ D – predložka/bučka z destilatom.		Za dva pravilna odgovora po 1 točko.
5.4	2	dve od ♦ velika poraba energije, ♦ postopek je počasen, ♦ majhna zmogljivost, ♦ velika poraba vode za hlajenje ♦ primeren za temperaturno obstojne snovi ♦ primeren za ločevanje snovi z veliko razliko v vrelišču/hlapnosti ...		
5.5	1	eden od ♦ kuhanje žganja, ♦ pridobivanje etanola, ♦ predelava nafte, ♦ koncentriranje kislin, ♦ pridobivanje eteričnih olj ...		
5.6	1	♦ različna temperatura vrelišča/razlika v hlapnosti		Nesprejemljiva rešitev: ♦ samo vrelišče
5.7	1	♦ ultrafiltracija, sedimentacija/liž ločnik, centrifugiranje ...		Nesprejemljiva rešitev: ♦ ekstrakcija
5.8	1	♦ Znižamo pritisk.		

6. Proizvodnja vina

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	♦ $C_6H_{12}O_6 \rightarrow 2CO_2 + 2C_2H_5OH + 2ATP$		
6.2	1	♦ <i>Saccharomyces cerevisiae</i>		
6.3	1	♦ glukoza in fruktoza/grozdni in sadni sladkor		
6.4	1	♦ refraktometer		
6.5	1	tri od: ♦ beljakovine ♦ aminokisliline ♦ vitamini ♦ minerali ♦ maščobe ...		
6.6	1	♦ maceracija		
6.7	1	♦ ebulliometer/ebulioskop/alkoholmeter		
6.8	1	♦ filtracija		
6.9	1	dve od: ♦ bistenje mošta ♦ uniči divje seve kvasovk, bakterije ♦ preprečuje kvarjenje mošta in vina ♦ preprečuje oksidacijo mošta in vina ♦ deluje kot konzervans ...		
6.10	1	♦ destilacija		

Skupno število točk IP 2: 30